

ДО:
I РПУ на СДВР – МВР
По ЗМ № 29698/04
Пр.пр. № 37904/04

Писмени обяснения от
Екипа и Представителите на
“Фондация Романи Бах”

По повод наш сигнал до Софийска Районна Прокуратура, заведен под горния номер, даваме следните обяснения: Сигнализирахме Районна Прокуратура – София за извършено престъпление по чл. 162 от Наказателния Кодекс от страна на председателя на КТ “Подкрепа” – Константин Димитров Тренчев. Сигнализирахме за това в качеството си на правозащитна организация, осъществяваща дейността си в обществен интерес. Нашата дейност е насочена към защитата на правата на човека в България и е с особен фокус върху защитата на правото на недискриминация.

Това, което ни е известно по случая е следното: На 10.08.04 г. Константин Тренчев – председател на синдикалния профсъюз “Подкрепа”, на редовна пресконференция на синдиката е разпространил своя декларация по повод инцидент с петима горски служители от Самоков. Към настоящите си обяснения прилагаме копие от същата декларация. Както ще можете да се убедите, в декларацията между другото се казва, че съответният инцидент не представлява изолиран инцидент, а е само епизод от “вълната престъпления на етнически роми, която се разраства с всяка година и заема вече епидемични размери”, говори се за систематичен рекет и кражби от организирани и полуорганизиращи ромски банди и шайки, ромите са обобщени като грабители и джебчийки, проститутки, обществото се информира, че плаща за техния ток и вода. Гражданите са подтикнати и окуражени чрез декларацията да дадат масивен и организиран отпор, на тази епидемия на асоциални елементи и техните деяния, без да се страхуват, че нарушават по някакъв начин нормите на морала, доброто поведение и демокрацията. Явно в тази връзка е и препоръката на Тренчев да се либерализира закона за огнестрелните оръжия при тяхното използване за защита на частната, общинската и държавната собственост, като предложи и организиране на групи от населението за самозащита, които групи да прерастнат в Национална гвардия. Той заяви в средствата за масова информация, че всеки българин може да запаше оръжие “щом ромските набези стават все по-нагли, щом животът и собствеността на

всеки българин са застрашени”, както и че въоръжените отряди следва да “действат както в Америка – докопат ли някой обирджия и мошеник, му разказват играта. И то така, че да не помисли повече да обира, да убива, даже да минава покрай това село или град.” /вж. интервю във вестник “Дневен труд” от 11.08.2004 г., публикувано от Соня Гълъбарова.

Именно тези изявления представляват нарушение на чл. 162 от Наказателния Кодекс на Република България, тъй като предизвикват към действия на расова омраза и расова дискриминация.

До края на месец август 2004 година правната програма на Фондация “Романи Бах” беше почти ежедневно сигнализирана от роми от квартал “Факултета” в София, че са нападани и бити на автобусните спирки по маршрута на автобусна линия № 72, както и в самия автобус, като са чували, от пътниците, че “наистина било крайно време да се организират, за да се прекратят циганските безобразия.” Ромите, които идваха да се оплакват бяха работници от служба “Чистота”, някои от тях казваха, че се страхуват да ходят на работа и искат да си останат в квартала поне няколко дни, докато “това отmine”. Също така ученици, които учат в училища извън квартал “Факултета” идваха да се оплакват, че са подложени на тормоз по улиците от младежи, които ги причакват всеки ден. Хората идваха уплашени и възмутени и когато им предлагаме правна помощ отказваха, като казваха, че са били заплашвани, че ще бъдат бити, ако посмеят да се оплачат, а освен това, че така или иначе и да се оплачат няма кой да им помогне.

Колеги от Фондация “Рома – Лом”, работеща в Лом се свързаха с офиса на “Романи Бах” още на 12.08.2004 г., за да ни съобщят за случай на пребита жена – ромка и да се консултират за съдействие по случая.

При посещения на екипа на “Романи Бах” в Самоков самите ние бяхме заплашвани по улиците на града – като това откровено се дължеше на ромския ни произход, бяхме свидетели на това как обществени заведения затварят вратите си за роми, а тези които все пак влизат биват гонени и заплашвани. Същото се получава и в софийски обществени заведения, а след обществения дебат, последвал изявленията на Тренчев, такива случаи станаха масова практика.

Зачестиха случаите на откази на работодатели да назначават роми на работа, както и да ги допускат до интервюта за работа.

Смятаме, че това е откровено подтикване към насилие, при това посято в общество, което лесно реагира на такива изявления. Освен това е от такъв общителен характер, че настройва обикновения човек срещу обобщения образ

на ромите, а не срещу “престъпниците”. Да се оцветява престъпността в образа на една етническа група е крайно опасно, тъй като подтиква обществото към масови реакции иманно по отношение на цялата тази група хора. Достатъчно е само да се проверят електронните форуми на печатните ежедневници, да се види докъде може да ескалира омразата и напрежението в обществото.

Дори да нямате предвид конкретни случаи на насилие срещу роми, последвали изявленията на Тренчев, съставът на чл. 162 от НК в своята ал.1 и не изисква това, достатъчно е поведението да е такова, че да се възприеме като проповядване или подбуждане към расова омраза и расова дискриминация.

Подписи:

1.